

చీత్ర కవిత

అతీ కష్టమున కవితా ప్రక్రియ. ఏదో ఒక విచిత్ర లక్షణం కలిగి ప్రయోక్త నేర్చుకొని సూచకంగా భాసిల్లేది ఈ చిత్రకవిత. ఇంకో విశేషం ఏమిటి అంటే ఈ కవితలలో చ మత్కారం ఒక అంగంగా ఉండాలి కవులు సెలవిస్తారు.

ఏకాక్షరి, ద్విక్షరి, త్ర్యక్షరి, తలకట్లు, గుడులు, కొమ్ములు మొదలయిన వాటిలోనూ పాదభ్రమకం, పద్యభ్రమకం, పాదగోపనం మొదలయిన వాటితో కూడుకుని మనసులని అలరించే విధంగా ఉంటుంది ఈ కవిత.

పాదగోపనం, పద్యభ్రమకం, పాదభ్రమకం, నామగోపనం, ఓష్ట్య, సిర్యోష్ట్య, సంకర జీవ్య మొదలయినవి ఇందులో ఉంటాయి. గర్భ కవిత్యం, బంధ కవిత్యం ఈ చిత్ర కవితకి ఉన్న వివిధ భేదా స్వరూపాలు.

ఇక్కడ గర్భకవిత గురించి ఒక మాట చెప్పుకోవాలి. ఒకే పద్యంలో మరొక పద్యాన్ని కాసి, పద్యాలని కాసి ఇమడ్చటం గర్భ కవిత్యం అంటారు. కంద గీత గర్భచంపకము, మత్తేభ కందగర్భ సీసము, చతుర్విధ కందం మొదలయినవి గర్భ కవితకి ఉదాహరణలు.

రావిపాటి లక్ష్మీ నారాయణ రచించిన భారత గర్భ రామాయణం ఈ కోవలోనిదే అని అంటారు. ఇందులో పద్యాలు మొత్తం రామాయణం అర్ధాన్ని ఇస్తూ ఉండగా, ఈ పద్యార్థో ఇమిడిన మరొక పద్యం భారతార్థంతో ఉంటుంది.

ఈ చిత్ర కవిత ఉదాహరణకి పదునాల్గవ శతాబ్దంలో దైవజ్ఞసూర్య
పండితుడు అనే ఆయన రచించిన రామకృష్ణపిలోమ కావ్యం లోని ఒక
పాదభ్రమక పద్యం చూడండి

తాం భూ సుతా ముక్తి ముదార హాసం వందేయతో లవ్య భవం దయాశ్రీ

ఈ శ్లోకం భూ సుతా అని సీతని గూర్చి మాట్లాడుతూ ఈ క్రింది అర్థాన్ని
ఇస్తుంది "దర హాసం చిందించే లవుని ప్రేమించే దయగల లక్ష్మీయైన ఆ
సీత కు న మస్కరించుచున్నాను"

ఇదే పద్యాన్ని వెనక నుంచి మొదటికి చూస్తే

శ్రీయాద వం భవ్యలతోయ దేవం సంహార దా ముక్తి ముతా సుభూతాం

ఇక్కడ శ్రీయాద వం అని కృష్ణుడి గూర్చి ప్రస్తావిస్తున్నట్టు
కనపడుతుంది. దీనికి అర్థం " మంగళ ప్రద మున, ఆకర్షణ గల వాడైన
కృష్ణుని గీతబోధ చెడుని సంహరిస్తూ ప్రాణ ప్రద మునది" అని

ఇక్కడ మనలో ఉన్న చాలా మంది మట్టి బుట్టలకి ఎక్కాల్సిన విషయం -
మన తెలుగు వారిలో ఎంతటి ప్రజ్ఞావంతులు ఉన్నారో, మన భాష ఎంత
గొప్పదో ఈ పై పద్యం ఒక్కటి చదివి అర్థం చేసుకుంటే అదే పదివేలు.

కొంత మంది దిక్కుమాలిన దరిద్దులు "ఆంగ్ల భాష" లో "పాఠిండ్రం (తెలుగులో దీనినే పాదభ్రమకం అంటారు)" అనే దాన్ని పట్టుకుని - ఆహా ఓహో ఎంత గొప్పగా ఉంది అని అంటారు. కానీ మన కమ్మసి తెలుగు భాషలో ఈలాంటి పిన్యాసాలు ఎన్నో వందల సంవత్సరాల క్రితమే ఇలాంటి పి కోకొల్లలుగా సృష్టించారు అని తెలుసుకున్న రోజు నోరు వెళ్ళబెట్టారు అని నా నమ్మకం.

ఇటువంటి భాషను, అటువంటి సాహితీ మూర్తులను చూస్తే ఎంతటి వారి కి యునా సాష్టాంగ ప్రణామం చేయాల్సి అని అనిపిస్తుంది. ఇంతటి తేజో మయ మున భాష మన మాతృభాష కావటం ఎన్నో జన్మల అదృష్టం.

Keywords: EkAkshari, dwyakshari, tryakshari, talakaTlu, guDulu, kommulu modalayina vaaTilOnU,pAdabhramakam, padyabhramakam,pAdagOpanam, chitra kavita, garbha kavita , pAdagOpanam, padyabhramakam, pAdabhramakam, nAmagOpanam, OshThya, niryOshThya, sankara jihva, garbha kavitvam, bandha kavitvam, vividha bhEdaa swaropaaalu, kavita, kavitvam, telugu IO kavitvam